

ZAHTEVI 02, Verzija 09

Skladište i primarni otkupljivač soje

Svrha	Utvrđivanje zahteva koje moraju da ispune skladišta za "Dunav Soja" soju i primarni otkupljivači "Dunav Soja" soje.
Definicija	Skladište soje: preduzeće koje preuzima, skladišti i vrši dalju distribuciju soje; eventualno je i čisti i suši (blago zagrevanje radi obezbeđivanja mogućnosti skladištenja, bez prženja) Primarni otkupljivač = skladište soje za primarni otkup: preduzeće (skladište), koje <u>nakon žetve</u> preuzima i/ili skladišti soju
Pregled	1 Procena rizika ..... 1 2 Dopremanje soje..... 1 3 Skladištenja soje ..... 3 4 Pribavljanje šaržnog sertifikata („lot sertifikata“) ..... 3 5 Otpremanje soje ..... 4 6 Upravljanje skladišnim zalihama soje ..... 4 7 Upravljanje kvalitetom ..... 4 8 Direktno naložena kontrola ..... 6 9 Sistemska kontrola ..... 7 10 Posebni oblici primarnog otkupa ..... 7 11 Grupna sertifikacija 8
Status	Verzija 09: odobrena od strane Upravnog odbora dana 15.09.2021

1 Procena rizika

- 1.1 Skladište/primarni otkupljivač se shodno preuzetim odn. uskladištenim isporukama klasifikuje u određeni „stepen rizika skladišta“ (= S-SR):
- S-SR 0: skladišti isključivo "Dunav Soja" soju;
  - S-SR 1: skladišti samo genetski nemodifikovane kulture i soju (bez sertifikata „Dunav Soja“);
  - S-SR 2: skladišti samo genetski nemodifikovanu soju (sa i bez sertifikata „Dunav Soja“), ali je moguće da skladišti i druge genetski modifikovane kulture (npr. kukuruz);
  - S-SR 3: skladišti i genetski modifikovanu soju i sojinu sačmu.

2 Dopremanje soje

- 2.1 Skladište/primarni otkupljivač će za svaku isporuku „Dunav Soja“ soje ili za celokupnu dostavljenu količinu „Dunav Soja“ soje obezbediti „Izjavu proizvođača soje o proizvodnji Dunav Soja soje“ potpisanu od strane proizvođača koji dostavljaju soju sertifikovanom skladištu/primarnom otkupljivaču. Poljoprivredni proizvođači zadržavaju kod sebe jedan primerak Izjave. Alternativno, skladište/primarni otkupljivač će za svaku otkupljenu količinu „Dunav Soja“ soje obezbediti potpisan dokument prilikom otkupa u skladu sa zahtevima Z 01, stav 3.1 (Izjava proizvođača u sklopu validnog dokumenta). Poljoprivredni proizvođači zadržavaju kod sebe jedan primerak potpisanog dokumenta. Skladište/primarni

otkupljivač je obavezan da informiše proizvođače soje o najnovijim Dunav Soja zahtevima kada se to od njega zahteva.

Skladište/primarni otkupljivač je u obavezi da ima ažuriranu listu svih proizvođača koji dostavljaju „Dunav Soja“ soju.

- 2.2 Ako se proizvođač soje koji vrši isporuku primarnom otkupljivaču nalazi u zemlji proizvodnje soje stepena rizika 0-2 (F-SR 0, F-SR 1, F-SR 2):
- Primarni otkupljivač prihvata proizvode ili od pojedinačno sertifikovanih Dunav Soja proizvođača soje ili će uspostaviti grupnu sertifikaciju uključujući sve proizvođače Dunav Soja soje koji isporučuju primarnom otkupljivaču (videti Grupna sertifikacija tačka 3).
- 2.3 Ako se proizvođač soje koji vrši isporuku primarnom otkupljivaču nalazi u zemlji proizvodnje soje stepena rizika 3 (F-SR 3):
- Skladište/primarni otkupljivač proverava da li se proizvođač blagovremeno do 30. Jula u godini žetve registrovao kod Dunav Soja udruženja (vidi zahteve Z 01 tačka 4.1 i 5.1).
- Primarni otkupljivač redovno ažurira spisak svih poljoprivrednih proizvođača koji su zaposleni u istom poljoprivrednom preduzeću kao i otkupljivač i koji isporučuju Dunav Soja soju isključivo tom otkupljivaču/skladištu (vidi zahteve Z 01, tačka 5.1). Ovi proizvođači biće navedeni u aneksu/prilogu sertifikata primarnog otkupljivača/skladišta.
- 2.4 Skladište/primarni otkupljivač dokumentuje sve dobavljače soje uključujući EU-matični broj gazdinstva (odn. ekvivalentnu oznaku u državama nečlanicama EU), količinu i oznaku kvaliteta („Dunav Soja“).
- 2.5 Skladište/primarni otkupljivač proverava podatke svih poljoprivrednih proizvođača „Dunav Soja“ soje u pogledu uverljivosti oslanjajući se pri tome na obračun veličine površina i isporučenih količina poljoprivrednih proizvođača - dobavljača soje.
- 2.6 Skladište/primarni otkupljivač iz svake preuzete šarže soje uzima rezervni uzorak i isti najmanje 1 godinu čuva na bezbedan i sledljiv način bez uticaja na kvalitet.
- Ukoliko se primarni otkupljivač/skladište nalazi u proizvodnom području stepena rizika 1 (GM-SR 1) i ukoliko su i poljoprivredni proizvođači koji isporučuju soju otkupljivači takođe locirani u istom proizvodnom području, tada se:
- Period skladištenja rezervnog uzorka može skratiti na 6 meseci od datuma prodaje ukoliko primarni otkupljivač/skladište može da pruži dokaz da je i period skladištenja Donau Soja soje takođe skraćen.
  - Kompozitni uzorci su dozvoljeni dokle god ne pređu pet pojedinačnih isporuka (npr. kamion, traktor) i 100 tona dnevno. Primarni otkupljivač bi trebalo da izvrše brzo testiranje na GM na svakoj za isporuku (na svakom vozilu). Primarni otkupljivač takođe treba da dokumentuje rezultate ovih testova kao i poreklo pojedinačnih isporuka.

Napomena: uzimanje uzoraka i čuvanje vrši se shodno praksi Berze poljoprivrednih proizvoda u Beču (*Vienna Börse für landwirtschaftliche Produkte*) ili GAFTA Pravilima

uzorkovanja br. 124 (poglavlje 3 „Opšte“, poglavlje 4 „Metoda uzimanja uzoraka“, poglavlje 5 „Oznaka uzoraka“).

3 Skladištenja soje

- 3.1 Skladište/primarni otkupljivač garantuje da neće doći do mešanja soje različitog kvaliteta. U tu svrhu svaka isporučena šarža soje mora da se dokumentuje u pojedinačnim skladišnim jedinicama predviđenim za prijem i pretovar. Otkupljivač će u internoj dokumentaciji naznačiti da je soja sertifikovana kao „Dunav Soja“ i osigurati ispravnu deklaraciju.
- 3.2 Skladište/primarni otkupljivač svojoj ugovorno obavezanoj kontrolnoj organizaciji i Dunav Soja udruženju (quality@donausoja.org) dostavlja „prijavu početnog stanja sertifikovanih količina“:
- glavna prijava: prijava nakon predviđenog roka okončanja isporuke/otkupa, a najkasnije do 30.11. tekuće kalendarske godine;
  - naknadna prijava: prijava ako se posle glavne prijave još primi/otkupi dodatna roba. Naknadne deklaracije dostavljaju se u roku od 30 dana nakon dospeća, uključujući obrazloženje, da se količina upiše u Dunav Soja sistem. Naknadne deklaracije koje su napravljene nakon definisanog roka trebaju biti dogovorene sa Dunav Soja udruženjem.

Svaka „Prijava početnog stanja sertifikovanih količina“ obavezno sadrži sledeće informacije:

- povod prijave: glavna, preliminarna ili naknadna prijava (vidi gore);
- skladištenu količinu "Dunav Soje";
- skladištenu količinu soje drugog kvaliteta;
- ime i kontakt podaci primarnog poljoprivrednog otkupljivača;
- godinu žetve;
- ime i adresu poljoprivrednih proizvođača koji su predali Dunav Soja soju;
- datum ulaznih isporuka i isporučena količina Dunav Soja soje od strane poljoprivrednih proizvođača.

4 Pribavljanje Lot sertifikata

- 4.1 Skladište/primarni otkupljivač svojoj kontrolnoj organizaciji dostavlja zahtev za izdavanje lot sertifikata. Svaki zahtev mora da sadrži sledeće informacije:
- naziv i kontakt podatke kupca;
  - količina "Dunav Soja" soje planirana za otpremanje;
  - oznakom ili šifrom skladišta;
  - godinom žetve;
  - ukoliko je primenjivo: šifre šaržnih sertifikata iz kojih se sastoji količina „Dunav Soja“ soje koja se prodaje.
- 4.2 Skladište/primarni otkupljivač od kontrolne organizacije kao odgovor dobija šaržni sertifikat "lot sertifikat" u obliku potpisanog pdf-dokumenta koji sadrži sledeće informacije:
- šifru kontrolne organizacije;

- šifru isporuke – lot sertifikata;
- količinu (težinu) šarže sertifikovane kao "Dunav Soja";
- naziv i kontakt podatke kupca;
- godinu žetve;
- "Dunav Soja" logo.

4.3 Jedna šarža obuhvata maksimalno onu količinu zrna „Dunav Soja“ soje koja je dogovorena u ugovoru koji prati isporuku.

5 Otpremanje soje

- 5.1 Skladište/primarni otkupljivač šaržne sertifikate "lot sertifikate" dostavlja kupcu dotičnih šarži.
- 5.2 Skladište/primarni otkupljivač dokumentuje sve isporučene šarže soje "lot sertifikate" u pogledu količine, oznake kvaliteta ("Dunav Soja") i EU-matičnog broja kupca (odn. ekvivalentne oznake u državama nečlanicama EU).
- 5.3 Skladište/primarni otkupljivač iz svake isporučene šarže soje uzima rezervni uzorak i isti čuva 1 godinu na bezbedan način i bez uticaja na kvalitet.

Napomena: uzimanje uzoraka i čuvanje vrši se shodno praksi Berze poljoprivrednih proizvoda u Beču ili GAFTA Pravilima uzorkovanja br. 124 (poglavlje 3 „Opšte“, poglavlje 4 „Metoda uzimanja uzoraka“, poglavlje 5 „Označavanje uzoraka“).

- 5.4 Skladište/primarni otkupljivač isporučenu odn. prodatu „Dunav Soja“ soju u internoj dokumentaciji i svim dostavnicama, fakturama i pakovanjima označava kao "Dunav Soja soja", "Dunav Soja" ili "DS-soja".

6 Upravljanje skladišnim zaliham a soje

- 6.1 Skladište/primarni otkupljivač u sledećim slučajevima svojoj kontrolnoj organizaciji uz navođenje razloga dostavlja "prijave preostalih zaliha sertifikovanih količina":
- godišnji prenos: preostala količina soje iz prethodne godine (prijava preostalih količina se mora prijaviti do 31.08. dotične kalendarske godine, inače ove količine gube pravo na oznaku „Dunav Soja“);
  - odstupanje od isporučenih količina: isporuke koje su odstupile od ugovorenih količina isporuke.

7 Upravljanje kvalitetom

- 7.1 Ako se skladište/primarni otkupljivač nalazi u **proizvodnom području stepena rizika 2 ili 3 (GM-SR 2 ili GM-SR 3),**
ili
ako skladište/poljoprivredni otkupljivač nabavlja robu iz tih proizvodnih područja GM rizika stepena 2 ili 3 (GM-SR 2 ili GM-SR 3),

ili ako poljoprivredni otkupljivač/skladište **spada u stepen 2 ili 3 (S-SR 2 ili S-SR 3):**

Skladište/primarni otkupljivač sprovodi dokumentovani interni sistem upravljanja kvalitetom kojim se za celokupno preduzeće utvrđuju proceduralna uputstva za izbegavanje kontaminacija GMO (bazirana na HACCP-konceptu) i koji obuhvata minimalno sledeće elemente:

- šematski prikaz procesa sa svim detaljima kao npr. transportnim putevima;
- utvrđene kritične kontrolne tačke u pogledu rizika od GMO (identifikacija, praćenje i verifikacija);
- dokumentaciju o izvršenim internim kontrolama.

7.2 Brzi testovi / PCR testovi nakon isporuke u skladištu:

Ako se skladište/primarni **otkupljivač nalazi u proizvodnom području stepena rizika 2 (GM-SR 2), (sa izuzetkom Rumunije),**

ili

ako skladište/primarni otkupljivač **prima/nabavlja robu iz proizvodnih područja stepena rizika 2 (GM-SR 2), (sa izuzetkom Rumunije),**

ili

ako skladište/primarni otkupljivač spada u stepen 2 ili 3 (S-SR 2 ili S-SR 3):

Skladište/primarni otkupljivač nakon završenog uskladištenja sprovodi minimalno jedan brzi test na GMO (Roundup Ready i LibertyLink) po skladišnoj jedinici odn. na svakih 100 tona. Pozitivan brzi test uslovljava sprovođenje dva dodatna brza testa na GMO. Ako su dva od tri sprovedena testa pozitivna, vrši se PCR-analiza.

Ako rezultat PCR-analize pokazuje sadržaj GMO: O rezultatu se obaveštava ugovorno obavezana kontrolna organizacija uz istovremeno dostavljanje dotičnog šaržnog sertifikata i preduzimaju se odgovarajuće mere (analiza uzroka i/ili zabrana prodaje).

Napomena: uzimanje uzoraka i čuvanje vrši se shodno praksi Berze poljoprivrednih proizvoda Beču ili GAFTA Pravilima uzorkovanja br. 124 (poglavlje 3 „Opšte“, poglavlje 4 „Metoda uzimanja uzoraka“, poglavlje 5 „Oznaka uzoraka“).

7.3 Brzi testovi / PCR testovi na isporuci:

Ako se skladište/primarni otkupljivač **nalazi u proizvodnom području stepena rizika 3 (GM-SR 3) ili u Rumuniji**

ili

ako skladište/primarni otkupljivač **nabavlja robu iz proizvodnih područja GM-SR 3 ili u Rumuniji:**

Skladište/primarni otkupljivač pre prijema i uskladištenja robe sprovodi brze testove na GMO (Roundup Ready i LibertyLink) po isporučenoj jedinici odn. minimalno jednom na svakih 100 tona. Pozitivan brzi test uslovljava sprovođenje dva dodatna brza testa na GMO. Ako su dva od tri sprovedena testa pozitivna, vrši se PCR-analiza.

Ako rezultat PCR-analize pokazuje sadržaj GMO: O rezultatu se obaveštava ugovorno obavezana kontrolna organizacija uz istovremeno dostavljanje relevantnih informacija (npr. Izjava poljoprivrednog proizvođača). Nadalje, otkupljivač preuzima odgovarajuće mere (analiza uzroka i/ili zabrana prodaje).

Napomena: uzimanje uzoraka i čuvanje vrši se shodno praksi Berze poljoprivrednih proizvoda u Beču ili GAFTA Pravilima uzorkovanja br. 124 (poglavlje 3 „Opšte“, poglavlje 4 „Metoda uzimanja uzoraka“, poglavlje 5 „Oznaka uzoraka“).

7.3 Prostorno i tehničko razdvajanje

ako se poljoprivredni otkupljivač/skladište nalazi u proizvodnom području stepena rizika 3 (GM-SR 3),

ili

ako poljoprivredni otkupljivač/skladište nabavlja robu iz tog proizvodnog područja stepena rizika 3 (GM-SR 3),

ili

ako poljoprivredni otkupljivač/skladište spada u stepen rizika 2 ili 3 (S-SR 2 ili S-SR 3):

Ako je moguće, vrši se prostorno-tehničko razdvajanje različitih kvaliteta soje. Ako je moguće samo hronološko razdvajanje, potrebno je da bude dostupno propisno opravdano objašnjenje.

8 Direktno naložena kontrola

8.1 Skladište/primarni otkupljivač sklapa ugovor o sprovođenju kontrola sa kontrolnom organizacijom odobrenom od strane Dunav Soja udruženja i o sopstvenom trošku nalaže kontrole sa sledećom učestalošću:

- skladišta svih stepena rizika: prva kontrola;
- skladišta stepena rizika 0 do 2 (S-SR 0-2): dodatne kontrole svake dve godine;
- skladišta stepena rizika 3 (S-SR 3): dodatne kontrole jednom godišnje.

Ako su ispunjeni svi postavljeni zahtevi izdaje se sertifikat za skladište/primarni otkupljivač DS.

Prva sertifikacija se kod skladišta/primarnog otkupljivača u proizvodnim područjima stepena rizika 2 ili 3 (GM-SR 2, GM-SR 3) vrši se pre početka uskladištenja soje (pre žetve).

8.2 Kod svih drugih skladišta prva sertifikacija može da se izvrši i kasnije, a u svakom slučaju pre prodaje prve šarže DS. Direktno angažovana kontrolna organizacija uzima kompozitni uzorak Dunav Soja soje na nivou celoga predzeća tokom audita i isti podvrgava PCR-analizi.

8.2 Ako se primarni poljoprivredni otkupljivač/skladište nalazi u proizvodnim područjima stepena rizika 2 (PESTICIDE-SR 2) za pesticide:

Direktno angažovana kontrolna organizacija svake godine nakon žetve uzima kompozitni uzorak Dunav Soja soje na nivou čitavog preduzeća i dostavlja ga na analizu rezidua pesticida.

- 8.3 Ako preduzeće obustavi ili prekine svoju aktivnost u skladu sa Dunav Soja zahtevima, Dunav Soja organizacija može, o trošku tog preduzeća, da zatraži sprovođenje finalne kontrole od strane direktno angažovane kontrolne organizacije (sertifikacionog tela) radi utvrđivanja stepena usaglašenosti od poslednje revizije do datuma raskida ugovora. Opseg finalne kontrole smanjuje se u poređenju sa uobičajenom redovnom kontrolom, pri čemu tačan obim utvrđuje Dunav Soja organizacija, ukoliko je neophodno sa direktno angažovanom kontrolnom organizacijom.

9 Sistemska kontrola

- 9.1 Skladište/primarni otkupljivač je saglasno sa sprovođenjem kontrole po slučajnom uzorku bazirane na proceni rizika od strane kontrolnih organizacija ili kontrolora angažovanih od strane Dunav Soja udruženja.

10 Posebni oblici primarnog otkupa

Primarni otkup Dunav Soje se uglavnom vrši pri skladištima za primarni otkup koja s jedne strane preuzimaju, dokumentuju i proveravaju uverljivost „Izjava poljoprivrednih proizvođača o proizvodnji „Dunav Soja“ soje“ i s druge strane pokreću proces sertifikovanja šarži uz pomoć svojih kontrolnih organizacija.

Alternativno postoji mogućnost da proizvođači soje (poljoprivredni proizvođači) „Dunav Soja“ soju isporuče direktno primarnom prerađivaču koji tako preuzima funkciju primarnog otkupljivača (vidi tačku 10.1.).

Proizvođač soje (poljoprivredni proizvođač), koji se nalazi u proizvodnom području stepena rizika 2 ili 3 (P-SR 2 ili P-SR 3) preuzima funkciju primarnog otkupljivača, ako zrno „Dunav Soja“ soje prodaje direktno trgovcu. Proizvođač soje u tom slučaju mora da izvrši sertifikaciju skladišta i „Dunav Soja“ soju može da prodaje samo pomoću šaržnih sertifikata za „Dunav Soja“ soju (vidi tačku 10.2.)

10.1 Primarni prerađivač soje kao primarni otkupljivač

10.1.1 Primarni prerađivač soje nastupa kao primarni otkupljivač „Dunav Soja“ soje ako proizvođač (poljoprivredni proizvođač) „Dunav Soja“ soje direktno proda i isporuči primarnom prerađivaču soje i potrebno je da bude sertifikovan i kao otkupljivač.

10.1.2 U tom slučaju primarni prerađivač soje preuzima obaveze iz tačaka 2, 3, 6, 7, 8, 9 i 11 Zahteva Z 02 za poljoprivredne otkupljivače.

10.1.3 Izdavanje šaržnih „Lot sertifikata“ (shodno tačkama 4 i 5) nije potrebno. Primarni prerađivač soje, međutim, unutar preduzeća mora da obezbedi da su ulaz i izlaz robe njegovih skladišnih kapaciteta kao i ulaz i izlaz robe u pogonu za preradu odvojeni i sledljivo dokumentovani. Direktno angažovana kontrolna organizacija već prilikom prve kontrole vrši proveru dokumentacije o unutar preduzeća odvojenom toku robe.

10.2 Proizvođač soje (poljoprivredni proizvođač) kao primarni otkupljivač

Sledeće se primenjuju na proizvođače soje (poljoprivredne proizvođače) koje se nalaze u proizvodnom području stepena rizika 2 ili 3 (P-SR 2 ili P-SR 3):

10.2.1 Proizvođač soje (poljoprivredni proizvođač) nastupa kao primarni otkupljivač odn. skladište za primarni otkup u slučaju kada sopstvenu „Dunav Soja“ soje prodaje direktno trgovcu.

10.2.2 U tom slučaju proizvođač soje mora da se sertifikuje. U okviru revizije od strane direktno angažovane kontrolne organizacije proverava se ispunjenost zahteva za proizvođače (Z 01) kao i analogno ispunjavanje zahteva za skladišta (pre svega tačka 3.1 i ev. tačka 7 iz Z 02 – izbegavanje mešanja prilikom skladištenja). Proizvođač je saglasan sa sprovođenjem sistemskih kontrola na način naveden pod tačkom 9.

10.2.3 Izdavanje šaržnih sertifikata „lot sertifikata“ vrši se analogno tačkama 3.2. (prijave zaliha), 4.1 i 4.2 (pribavljanje lot sertifikata), 5 (otpremanje soje) i 6 (upravljanje skladišnim zalihama).

10.2.4 Direktno naložena kontrola vrši se shodno tačkama 8.1 i 8.2.

11 Grupna sertifikacija

11.1 Skladišta i primarni otkupljivači imaju mogućnost apliciranja i kroz grupnu sertifikaciju, koja je posebno objašnjena, a uslovi prikazani u Zahtevima za Grupnu sertifikaciju.

11.2 Primarni kolektori koji se nalaze u proizvodnom području stepena rizika 0-2 (P-SR 0 ili P-SR 1 ili P-SR 2) odgovorni su za grupnu sertifikaciju farmera koji isporučuju soju otkupljivaču, kao što je navedeno u „Zahtevima za grupnu sertifikaciju“ tačka 3.